

ز ورزش میاسای و کوشنده باش

تضمین موفقیت با برنامه ریزی و مرییان ورزیده

به فصلی پا گذاشته‌ایم که سپیدی ویژگی آن است و باد و باران از نشانه‌های ذاتی آن. در دیروز زمانی با آمدن فصل زمستان، برف و باران، شهر و دشت و قله و کوهستان را می‌آراست و ذخیره‌ای از آب در همه‌جا پا می‌گرفت تا با ورود به فصل بهار از آن ذخیره بهره‌برداری شود. اما، دیری است در شهرها به ویژه کلان شهرها، نه تنها از باد و بوران و وزش شدید بادهای هراسناک و ریزش دائمی برف خبری نمی‌شود، بلکه واژگونی هوا ارمانی است که بشر مصرف‌گرا برای خویش در این فصل رقم زده است. با شروع نیمه پاییز و ورود به فصل زمستان، هشدارهای پزشکی متوالی از رسانه‌ها پخش می‌شود که هوا آلوده است و ترجیح دارد افراد - به ویژه سالمندان - در خانه بمانند تا از آلاینده‌ها و بیماری‌های واگیری‌اش در امان بمانند. بسیاری در گذشته از سردی زمستان و نداشتن سوخت‌های مناسب می‌نالیدند و از رنجش بی‌پایانی که دست و پاگیر می‌شد و خلاصی از آن فقط با عبور از نیمه اسفندماه ممکن بود، و زمستان امروزه - گرچه از آن گل و شل ناشی از ریزش‌های شدید برف خبری نیست تا آزاردهنده باشد - با آلاینده‌ها و واژگونی هوا توصیف می‌شود و نه با سوز بادهای گاهی مرگ‌آفرین. سختی دیروز زمستان را در کلام شعرا به گونه‌های متفاوتی می‌توان یافت:

زمستان پوستین افزود بر تن کدخدایان را
ولیکن پوست خواهد کند ما یک لا قبیان را
ره ماتم سرای ما ندانم از که می‌پرسد
زمستانی که نشناسد در دولت سرایان را
به دوش از برف بالا پوش خز ارباب می‌آید
که لرزاند تن عربان بی‌برگ و نوایان را
به کاخ ظلم، باران هم که آید سر فرود آرد
ولیکن خانه بر سر کوفتن داند گدایان را

امید که دل‌های گرم در زمستان سرد چنان با دم مسیحایی خود فریاد بر آورند تا از نغمه‌هایی که گاه سروده شده است تا سختی مسیر زمستان را توصیف کنند، دل آزاری بر جای نماند.

به باغ غم‌زده آتش گرفت برگ چناران

کلاغ خسته خبر می‌دهد ز ریزش باران

غریب شیوه زاغان دل فسرده بر آمد

به جای نغمه شیرین قمریان و هزاران

خوشبختانه، آوای شیرین قمریان ورزشی کشور، زمستان دوره قبل را به فراموشی سپرد و ناکامی کشورمان در بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن را با پیروزی‌های دل‌چسب - که انتظار آن بدین شکل نمی‌رفت - در سی‌امین دوره بازی‌های المپیک لندن - همراه شد و کشورمان، جمهوری اسلامی ایران، با کسب ۱۲ مدال و کسب رتبه هفدهم، در جایگاه مناسبی نشست. کسب سه مدال از رشته کشتی فرنگی به لحاظ مرغوبیت مدال، ایران را در بام بازی‌های المپیک در رشته کشتی فرنگی نشاناند و افتخاری آفریده شد که پیش از این اصلاً تصور نمی‌شد و پس از این امیدوارم تکرارش تبدیل به آرزو نشود.

با مطالعه و تحلیل این رشته ورزشی در بازی‌های المپیک لندن، همگان بر نقش منحصر به فرد مربی این تیم - محمدبنا - پای می‌فشرند و همگان یکپارچه - مدیر، ورزشکار، رسانه‌ها و سایرین - بر این نقش بی‌بدیل تأکید دارند. به نظر می‌رسد اگر مربی فلسفه مناسب و برنامه آموزشی مدونی داشته باشد، خود شخصیت برجسته‌ای داشته باشد و از همه مهم‌تر، از دانش فنی روزآمدی برخوردار باشد، اگر در کوتاه‌مدت نه، در درازمدت کاری می‌کند کارستان که برای ما دستیابی به آن خواب و خیال بود. این تجربه موفق به ما می‌آموزد در کنار فرایند استعدادیابی علمی، بر خورداری از مربیان ورزیده و مجرب، موفقیت را تضمین می‌کند، چنانچه در عینیت آن را در سی‌امین دوره بازی‌های المپیک برای همه ورزشکارانی که در این دوره از بازی‌ها موفق به کسب مدال - به‌ویژه از نوع مرغوبش - شدند و به‌ویژه برای کشتی‌فرنگی کشورمان دیدیم. امید آنکه الگوی کار این انسان‌های موفق ورزش کشورمان به آئینی در ورزش و به‌ویژه در شغل مربیگری تبدیل شود تا این همه تجربه و درس‌های آموختنی تنها در سینه ایشان باقی نماند و دست‌اندرکاران دست به کار شوند و مشی ایشان را به نرم‌افزار آموزشی تبدیل کنند و برای بهره‌برداری در اختیار همگان قرار دهند.

اما نگاهی به آمار و ارقام‌ها در این دوره و برخی دوره‌های بازی‌های المپیک باز هم می‌تواند گشایشی در راهی شود که موفقیت کشورمان را در دوره‌های آتی - ان‌شاءالله - بهتر تضمین کند:

۱. در سی‌امین دوره بازی‌های المپیک، ۴۴ رکورد جهانی و ۱۱۷ رکورد المپیک شکسته شد که با توجه به رسیدن آستانه جابه‌جایی رکوردها به کرانه‌نهایی‌اشان، در نوع خود آمار جالبی است.
 ۲. در رده‌بندی نهایی کسب مدال و در مقایسه با دوره قبل جابه‌جایی‌هایی انجام شد و آمریکا مقام اول از دست رفته خود در بیست و نهمین دوره بازی‌های المپیک ۲۰۰۸ پکن را بازیافت و مثل بیست و هشتمین دوره بازی‌های المپیک ۲۰۰۴ آتن، در صدر بازی‌ها نشست و با ۴۶ طلا، ۲۹ نقره و ۲۹ برنز و مجموع ۱۰۴ مدال، مجدداً مقام اول را از آن خود کرد. چین نیز که با میزبانی بازی‌های دوره بیست و نهم برای اولین بار در صدر بازی‌ها نشست، در سی‌امین دوره بازی‌ها با ۳۸ مدال طلا، ۲۷ نقره و ۲۳ برنز و مجموع ۸۸ مدال در رده دوم قرار گرفت.

۳. حقیر در سرمقاله شماره پیشین «رشد آموزش تربیت‌بدنی» پیش‌بینی کرده بود که رتبه سوم این دوره از بازی‌ها - درست مثل دوره قبل - به روسیه تعلق خواهد گرفت. اما بریتانیا - به سبب میزبانی - گوی سبقت را از روسیه ربود و با ۲۹ طلا، ۱۷ نقره و ۱۹ برنز و مجموع ۶۵ مدال؛ از روسیه آن هم به دلیل مرغوبیت مدال طلا - ۲۹ مدال طلای بریتانیا در مقابل ۲۴ مدال طلای روسیه - رتبه سوم بازی‌ها را به خود اختصاص داد. در حالی که روسیه با ۲۴ مدال طلا، ۲۶ مدال نقره و ۳۲ برنز و مجموع ۸۲ مدال در مکان چهارم بازی‌ها قرار گرفت که در مقایسه با بریتانیا، ۱۷ مدال بیشتر دریافت کرد، اما در دستیابی به مدال طلا نسبت به بریتانیا ناموفق‌تر بود. این

تفاوت رده‌بندی اهمیت میزبانی بازی‌ها را مجدداً گوشزد می‌کند.
 ۴. در این دوره از بازی‌ها، رشته دوومیدانی در کنار رشته‌های سنتی کشتی آزاد، کشتی فرنگی، وزنه‌برداری و تکواندو به مدال‌آوری برای ایران موفق شد. ماده پرتاب دیسک با کار بزرگ خود به مدال نقره دست یافت که با کمی شانس می‌توانست حتی به مدال طلا برسد. اگر این اتفاق را در کنار درخشش خوب برخی ورزشکاران در برخی رشته‌های ورزشی مثل تنیس روی میز و تیراندازی و حضور ورزشکاران دیگر در رشته‌های شنا، تیر و کمان، بوکس، دوچرخه‌سواری، شمشیربازی و روئینگ مدنظر قرار دهیم، به این نتیجه نسبی می‌رسیم که رفته رفته حضور ایران در بازی‌های المپیک از چند رشته محدود فراتر می‌رود.

۵. اما نقطه عطف حضور ایران در سی‌امین دوره بازی‌های المپیک به رشته ورزشی کشتی فرنگی برمی‌گردد. در این رشته ایران با کسب ۳ مدال طلا از ۷ مدال طلای ممکن کاری کارستان انجام داد و رکوردی بی‌نظیر برای کشورمان برجا ماند که به نظر می‌رسد تکرار آن در دوره‌های آتی اگرچه غیرممکن نیست، ولی بس دشوار است. به نظر می‌رسد موفقیت فرنگی کار، در مدال در این دوره است. خوشبختانه کشور عزیزمان با دریافت ۴ مدال

غیرقابل انتظار کشتی‌گیران دستیابی ایران به ۱۲ از بازی‌ها بی‌تأثیر نبوده

طلا، ۵ نقره و ۳ برنز و مجموع ۱۲ مدال به جایگاه هفدهمی بازی‌ها ارتقا یافت و در مقایسه با رتبه ۵۱ در بیست و نهمین دوره بازی‌های المپیک پکن، صعود ۳۴ پله‌ای را شاهد هستیم که در دنیای پیشرفته فناوری در ورزش دنیا، این صعود بی‌نظیر است. پس از ۱۵ دوره حضور در

بازی‌های المپیک، این دومین بار است که ایران جایگاهی در میان ۲۰ رتبه اول را به دست می‌آورد (ایران در بازی‌های المپیک ملبورن در سال ۱۹۵۶ نیز رتبه ۱۴ را به خود اختصاص داد).

۶. ایران در کل ۱۵ دوره حضور در بازی‌های المپیک ۱۵ مدال طلا به دست آورده است (۲ طلا در ملبورن، ۲ طلا در مکزیکوسیتی، یک طلا در آتلانتا، ۳ طلا در سیدنی، ۲ طلا در سیدنی، ۲ طلا در آتن، یک طلا در پکن، و ۴ طلا در لندن). ۱۲ طلای یاد شده فقط در دو رشته و زنه برداری و کشتی آزاد به دست آمده و ۳ طلای دیگر فقط در همین دوره از بازی‌ها و در رشته کشتی فرنگی حاصل شده است. چنانچه در بند ۴ این سرمقاله اشاره شد، حضور ایران در رشته‌های ورزشی دیگر در این دوره از بازی‌ها این نوید را می‌دهد که در آینده کسب مدال طلا در رشته‌های ورزشی دیگر امکان‌پذیر است. از این میان با وجود تفاوت بارز در رشد فناوری در ورزش و

رشد چندبرابری آن در کشورهای پیشرفته

در مقایسه با کشورهای در حال پیشرفت، ۱۱

مدال طلا از ۱۵ مدال

طلای حاصل

در دوره
جمهوری
اسلامی
ایران
به دست آمده است.
۷. در ۱۵ دوره
حضور ایران در بازی‌های
المپیک، سر جمع ایران
۶۰ مدال به دست آورده
که یک پنجم آن یعنی ۱۲
مدال آن در این دوره از
بازی‌ها به دست آمده است.
این رونق را می‌توان به
سرمایه‌گذاری جمهوری
اسلامی ایران در ورزش
ظرف ۳۳ سال پس
از انقلاب به‌ویژه در
طول ۲۳ سال پس
از پایان جنگ
دانست. باز هم
به رشته ورزشی

کشتی فرنگی برمی‌گردد و یادآوری می‌کنم، همان‌طور که جمهوری اسلامی ایران توانست با سرمایه‌گذاری میان‌مدت و با به‌کارگیری مربی لایقی در این رشته ظرف ۸-۷ سال گذشته به ۳ مدال طلا در بازی‌های المپیک دست یابد، به‌طور بالقوه این امکان هست که با سرمایه‌گذاری همه‌جانبه - و نه صرفاً مالی و مادی - در سایر رشته‌هایی که به‌طور سنتی ایران در آن‌ها ریشه ندارد، بتواند در دوره‌های آتی بازی‌های المپیک به موفقیت دست یابد.

۸. در پایان، این سرمقاله در پی آن نبوده است که تحلیل جامعی با توجه به آمارهای ارائه شده درباره رونق‌ها و کمی‌ها و کاستی‌ها در ورزش کشور - به‌ویژه ورزش قهرمانی - ارائه دهد. بی‌شک ذهن کنجکاو خواننده با تمرکز بر این آمار و ارقام به سایه روشن‌هایی برای دستیابی به موفقیت در آینده می‌رسد، ولی پندار این نگارنده آن است که:

۱-۸. به منظور موفقیت در ورزش قهرمانی و حضور موفق در بازی‌های المپیک در درجه اول و بازی‌های آسیایی در درجه دوم باید به برنامه‌ریزی‌های جامع پرداخت که با همین پیشینه و توجه به آمارها، می‌توان اجزای این برنامه‌ریزی را شناخت و علاوه بر آن وزن هر کدام را هم در یک دامنه مشخص کرد.

۲-۸. راقم این سطور بر نقش بی‌بدیل مربی در موفقیت‌های ورزشی همواره پای فشرده است و یکی از راه‌های ورود آسان به مرزهای موفقیت را همین برخورداری از مربیان شایسته می‌داند. کافی است آموزش‌های صحیح برای گسترش مربیگری در ورزش قهرمانی و ورزش بهداشتی - هر دو - را جدی بگیریم و با رفت‌وآمدهای مدیران، این روال آسیب‌نبیند.

۳-۸. هنوز هستند برخی تحلیلگران که موفقیت در بازی‌های المپیک ۲۰۱۲ لندن را مهون تلاش تک ستاره‌ها می‌دانند و نه حاصل برنامه‌ریزی‌های دقیق. برای شکست این‌نظر، کافی است برای بازی‌های المپیک ۲۰۲۴ برنامه‌ریزی درازمدت، برای بازی‌های المپیک ۲۰۲۰ برنامه‌ریزی میان‌مدت و برای بازی‌های المپیک ۲۰۱۶ برنامه‌ریزی کوتاه مدت داشته باشیم. در هر سه نوع برنامه‌ریزی، توجه به ورزش دانش‌آموزی اجتناب‌ناپذیر است.

۴-۸. و اما رسانه‌ها که حضور آگاهانه آن‌ها به تبیین هر سه نوع برنامه کمک مؤثری خواهد کرد. به نظر می‌رسد رسانه‌ها در کل و صداوسیما به‌طور اخص هنوز با نقش‌آفرینی خود در فرایند رشد ورزش قهرمانی و ورزش بهداشتی - هر دو - آشنایی کامل ندارند. تربیت نیروی آموزش‌دیده و آکادمیک در این بخش ضرورت تام گسترش ورزش در سطح کلان ورزش کشور محسوب می‌شود.

۵-۸. و به امید آفرینی قهرمانان ورزش کشورمان در سی و یکمین، سی و دومین، سی و سومین و... دوره بازی‌های المپیک امیدوارم، خدایا مددی!

سردبیر

